

Помаранчева революція. Віктор Ющенко. Конституційна реформа 2004 р. Україна в системі міжнародних відносин.

Міні-презентація · матеріал уроку без тестів

Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. Помаранчева революція завершилася не лише переголосуванням виборів, а й політичним компромісом щодо перерозподілу владних повноважень. Одночасно Україна продовжувала курс на без'ядерність, співпрацю з європейськими й євроатлантичними структурами та складне балансування у відносинах із Росією.

- пояснити зміст конституційної реформи 2004 р.
- назвати основні зовнішньополітичні орієнтири України
- пояснити значення Будапештського меморандуму
- охарактеризувати поняття багатовекторності

1. Основний матеріал

Питання / етап	Що треба знати
Конституційний компроміс	8 грудня 2004 р. Верховна Рада схвалила пакет політичних домовленостей, що передбачав зміни до Конституції.
Перерозподіл повноважень	Реформа обмежувала частину президентських повноважень і посилювала роль парламентської більшості та уряду, формуючи парламентсько-президентську модель.
Будапештський меморандум	5 грудня 1994 р. у зв'язку з відмовою України від ядерної зброї було зафіксовано зобов'язання щодо поваги до її незалежності, суверенітету та кордонів.
Рада Європи	9 листопада 1995 р. Україна стала членом Ради Європи.
Європейський напрям	Україна розвивала співпрацю з Європейським Союзом, Радою Європи, Польщею та іншими європейськими державами.
Євроатлантичний напрям	Поглиблювалася співпраця з НАТО, хоча питання повноправного членства залишалося політично дискусійним.
Відносини з Росією	Співробітництво поєднувалося з суперечностями щодо безпеки, кордонів, економіки та зовнішньополітичного курсу.
Багатовекторність	Українська зовнішня політика тривалий час намагалася балансувати між поглибленням зв'язків із Заходом і збереженням тісних відносин із Росією та СНД.

2. Опорні дати

Дата / період	Подія
05.12.1994	Будапештський меморандум
09.11.1995	Україна стала членом Ради Європи
08.12.2004	Схвалення конституційної реформи
26.12.2004	Переголосування другого туру
23.01.2005	Інавгурація Віктора Ющенка

3. Ключові поняття

Поняття	Пояснення
конституційна реформа	зміни до Конституції, що змінюють організацію та баланс державної влади
парламентсько-президентська модель	форма, за якої значну роль у формуванні уряду відіграє парламентська більшість
без'ядерний статус	відмова держави від володіння ядерною зброєю
багатовекторність	курс на одночасне підтримання відносин із різними зовнішньополітичними центрами
стратегічне партнерство	довгострокове співробітництво держав у ключових сферах

4. Постаті та організації

- Віктор Ющенко
- Віктор Янукович
- Леонід Кучма
- Юлія Тимошенко
- Верховна Рада України
- Рада Європи
- НАТО
- Європейський Союз

5. Причина → подія → наслідок

Гостра політична криза 2004 р. та необхідність компромісу

Конституційна реформа + переголосування виборів + продовження європейського й багатовекторного зовнішньополітичного курсу

Зміна балансу влади й подальше визначення зовнішньополітичних пріоритетів незалежної України

Підсумок уроку

Політичний компроміс 2004 р. змінив баланс між Президентом, парламентом і урядом. Зовнішня політика незалежної України розвивалася між прагненням до європейської інтеграції, співпрацею з НАТО та необхідністю врегульовувати складні відносини з Росією.